

Indlæg i FSB-foreningen, Østerbrohuset, Århusgade 103, 3-10-2016

**Den russiske udenrigs- og
indenrigspolitiske situation
2014-16**

*I en sammenligning med
Tysklands situation 1936-38*

"Fortiden gentages ikke, den rimer kun"
(angiveligt Mark Twain)

Hoved- og enkelte underpunkter

1. Vesten: Uretfærdighed, forrædderi >> renæssance og revision
2. Ledelsesfacade og -realitet: Hitler <> Putin
3. Den internationale dimension:
  - Spanien <> Syrien; Rhinlandet/Østrig <> Krim; Tjekkoslaviet <> Georgien/Ukraine/Baltikum
  - Relationer til andre diktaturer: Hitler <> Putin
  - Information i hybridkrig mod Vesten: Tyskland <> Rusland
  - Vestens ledes reaktion på situationen og opfattelsen af dem og deres lande: Tyskland <> Rusland
  - Den militære styrkebalance: Tyskland <> fjenderne: 1938 og Rusland<>NATO: 2016
  - Synet på demokratierne Hitler 1938: <> Putin 2016
  - De brun-populistiske sympatisører i Vesten: Tyskland <> Rusland
4. Den indenrigspolitiske dimension:
  - Statsfinansielle skridt: Hitler <> Putin
  - Undertrykkelse af demokratiske rettigheder: Hitler <> Putin
  - De uønskede udvandring: Jøderne fra Tyskland <> Intellektuelle fra Rusland

Ikke alene i sammenligningen

 Adolf Hitler	 Vladimir Putin
Rule during peace time <ul style="list-style-type: none"> - Raised wages - Reduce freedoms - Occupy Czechoslovakia because of its ethnic Germans	Rule during peace time <ul style="list-style-type: none"> - Raised wages - Reduce freedoms - Occupy Crimea because of its ethnic Russians
Rule during war time <ul style="list-style-type: none"> - Starts Second World War - Starts Holocaust - 40 million dead	Rule during war time <ul style="list-style-type: none"> - Starts Second Chechen War - Starts Russo-Georgian War ...to be continued

... men her også vægt på forskelle

Uretfærdighed, forrædderi >> renæssance og revision

Lighed:

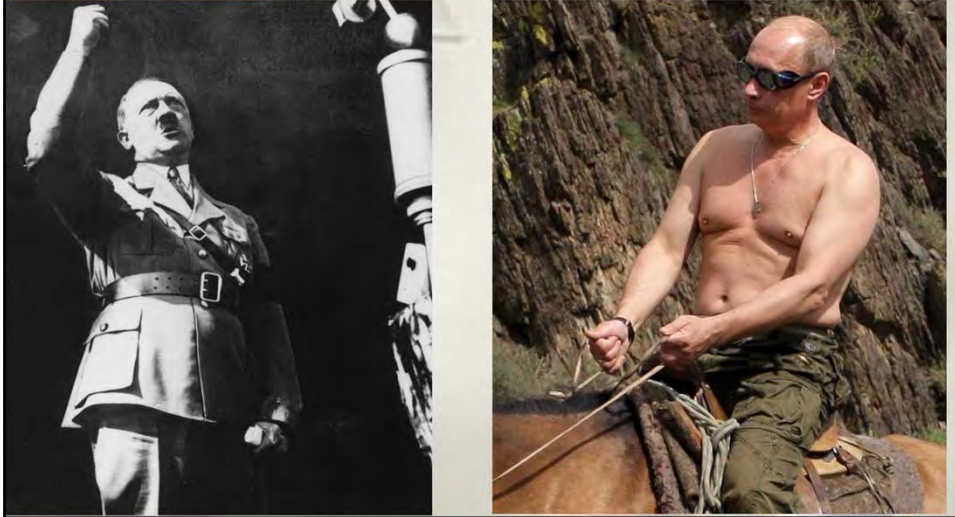
- I den samlede fortælling
  - Så sig som snydt af Vestmagter i kombination med egne forrædere (socialister og jøder i 1919 <> Gorbatsjov og Jeltsin i 1991)
  - Landet indledningsvis ramt af kaos og sammenbrud
  - Havde ikke egen skyld, hvilket bliver understreget af propaganda og historieforvanskning
- Reaktion en revisionistisk modoffensiv med alle midler med mål:
  - At hindre eller ødelægge eksisterende samarbejde mellem modstanderlandene
  - At ødelægge den indenrigspolitiske konsensus, statsenhed og sociale kontrakt i modstanderlande, specielt i nabolande

Forskel:

- Tyskland reagerede mod at blive stækket militært og økonomisk <> Rusland var overladt til sig selv og er fortsat rigt med enorme uudnyttede resurser
- Forsøget på at ødelægge den indenrigspolitiske konsensus, statsenhed og sociale kontrakt i modstanderlande er fra Ruslands side også i meget rettet mod stormagterne blandt modstanderne
- Målet for Putin er at skabe stater med samme korrumpere struktur som Rusland, hvilket vil lette at etablere et betalt klientforhold
- Ruslands mål fremmes af migrationspresset, som Rusland kun har en meget begrænset direkte indflydelse på (som dog så udnyttes, som i Lapland)
- Ruslands mål fremmes af virkningerne af ideologisk liberalisme (globaliseringen) i modstanderlandene
- Ruslands mål fremmes af sammenbruddet af den samlende nationale fortælling i modstanderlandene og i "demokratiseringen" af det moderne mediebillede

Dvs. at forskellen er, at der nu er endnu større problemer i den – opfattet - fjendtlige omverden, som kan udnyttes under den revisionistiske offensiv

Ledelsefacade og -realitet: Hitler <> Putin

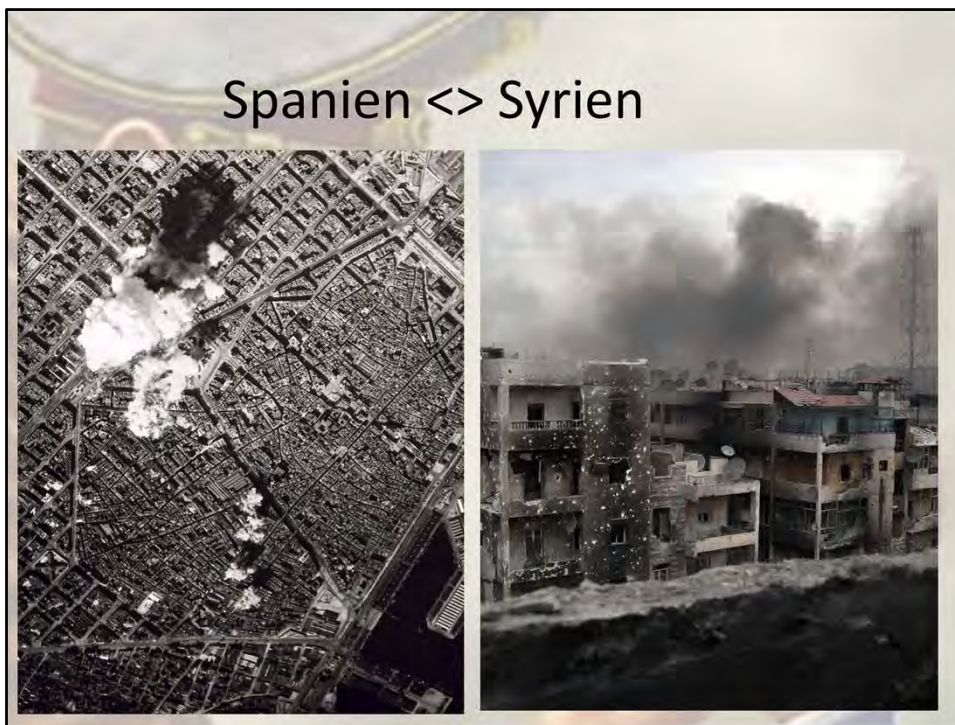
Lighed:

- Begge har er afhængig af personkult
- Begge formulerede, manipulerede og udnyttede deres folks frustrationer og håb som magtbase
- Begge konsoliderede magten ved at kontrollere deres nærmeste omgivelser og holde dem usikre
- Begge konsoliderede deres magt ved kombinationen af undertrykkelse, propaganda og populære events
- Begge havde/har som understreget et let forståeligt strategisk mål og tilpassede/tilpasser sig taktisk og effektivt og opportunistisk til nye muligheder

Forskel:

- Hitler var sandsynligvis mere impulsiv og følelsesdrevet i sin opportunistiske, Putin mere velovervejet.

Spanien <> Syrien

Lighed:

- Intervention til fordel de ligesindede kræfter i borgerkrigen
- Interventionen afgørende for denne parts mulighed for succes
- Intervention som den mest effektive magt interventionskredsen (Italien <> Iran og Hizbollah)
- De liberale modstanderstater tøver, de er stadig stærkt påvirkede af deres seneste krige (1. Verdenskrig <> Irak/Afghanistan)
- Dette betyder en radikalisering af modstandergrupper og ekstern støtte til disse, der derefter forstærker deres ulyst til at gøre noget (I Spanien kommunistisk dominans i regeringen <> I Syrien de radikaliserede islamistiske grupper)
- Den metodemæssigt totale militære indsats som det centrale element af indsatsen (Barcelona og Guernica <> Aleppo) , der også får en rolle i den synlige opbygning af de

militære styrker

- Det indirekte pres af konflikten på en sårbar modstander, der er naboland til interventionsstedet (Frankrig <> Tyrkiet)
- Udstillingen af det internationale samfund som helt ineffektiv (Folkeforbundet <> FN)

Forskel:

- Støtten gives til regeringen mod i Spanien til oprøret
- Ruslands etablering af baser med sandsynlige geostrategiske mål

Rhinlandet/Østrig <> Krim

Lighed:

- Angreb på det eksisterende internationale system, der udstiller modstandernes svaghed
- Ekstraordinært populært og regimelegitimerende i eget samfund
- Giver afgørende geostrategiske fordele i Vest- og Centraleuropa hhv. i Sortehavsregionen. Disse udnyttes straks.

Tjekkoslaviet <> Georgien/Ukraine/(Baltikum)

Lighed:

- Udnytter en etnisk minoritet til at destabilisere et modstander-naboland
- Nabolandets militærindustrielle kapacitet er mht. til Tjekkoslaviet og Ukraine afgørende for Tysklands/Ruslands fremtidige militære muligheder
- Situationen presser sammenhængskraften mellem de internationale modstandere

Forskel:

- I Ukraine rekylerede forsøget på kort sigt

Relationer til andre diktaturer: Hitler <> Putin

Lighed:

- Primært magtpolitiske interessehensyn, men også ønsket om at opretholde det anti-liberale interessefællesskab rettet mod Vesten

Information i hybridkrig mod Vesten: Tyskland <=> Rusland

Lighed:

- Intelligent, massiv satsning på Vestens svagheder i en informationskampagne, der konstant lyver, fordrejer og misinformerer
- Store grupper i Vesten accepterer informationen i deres naturlige kritiske holdning til egen ledelse som blot den legitime anden opfattelse

Forskel:

- De dramatisk forbedrede muligheder, som kabel-TV og ikke mindst internettet giver for at påvirke Vestens befolkninger direkte
- Den markante svækkelse af de traditionelle ledende vestlige mediers indflydelse
- Sammenbruddet af Vestens statsunderbyggende nationale fortællinger under indflydelse af postmodernismens

relativisme

- De sociale mediers fraktionerede, overfladiske og polariserede og labile holdningsskabelse i Vesten

Vestens leders reaktion på situationen og opfattelsen af dem og deres lande: Tyskland <> Rusland

Lighed:

- Troen på, at forståelse og kompromis vil tilfredsstille modstanderen
- Den arrogante tro på, at netop jeg forstår Hitler/Putin og hans situation og motivation
- Den grundlæggende selviske opportuniste hos modstanderlandene
- Deres afvisning af inddæmningsalternativet
- Vestens systemer opfattes som dekadente, rådne, kvindagtige, lette at manipulere

Forskel:

- Indtil nu modstandernes samarbejde om opretholdelse af et forsigtigt sanktionsregime

Lighed:

- Vesten vælger symboler snarere end militær effektiv substans for at afskrække, også fordi dette er indenrigspolitisk bekvemt: Som Maginot-linjen og nu flagparader repræsenterende heterogene Potemkin-enheder
- Dengang som nu blev styrkeforholdet bedømt ved ren optælling uden kritisk analyse og sikrer derigennem en dramatisk overvurdering af Vestens potentiale
- Dengang som nu sås Vesten derfor som klart overlegen

Forskel:

- Putin ser efter al sandsynlighed sit militære apparat som admiral Alfred von Tirpitz så på den tyske Højsøflåde for 110 år siden: Dvs. som et middel der sikrede respekt og hensyntagen gennem sin størrelse og indlysende kvalitet og derigennem give støtte til anden ("hybrid") indsats i

- ændringen af situationen til Ruslands fordel.
- Dette i modsætningen til Hitler, der ville krigen, og hvor andre, "hybride", midler blot skulle blødgøre modstanderne.
  - Vesten og specielt Europa har mistet erkendelsen af, at militær magt hviler på:
    - rimeligt moderniserede, materielmæssigt og kadre-specialist-mandskabsmæssigt afbalancerede enheder, der
    - holdes hårdt og realistisk uddannede også til egentlige krigsopgaver, og
    - kan forøges til stort antal gennem reserver, med
    - en robust velplaceret basestruktur og fleksibel logistik og en
    - professionel med fuld ansvarlighed for rådgivning og udførelse
  - Vesten – i modsætning til 1936-38 - er sikker på, at der ikke eksisterer risiko for krig, og at deres måske defekte og tomme militære strukturer ikke bliver afsløret

Forskellen er, at medens krig på grund af Hitlers ønske om kamp var uundgåelig, er militær indsats for Putin rent faktisk kun endnu et instrument, der anvendes opportunistisk i at nå sit revisionistiske mål

Krig kan dog stadig komme ved misforståelser og fejlvurderinger

De brun-populistiske sympatisører i Vesten: Tyskland <> Rusland

Lighed:

- Situationen med eftervirkninger af økonomisk krise og svigtende fremtidstro hos modstanderne
- Anvendelse af utilfredshed med situationen i mållande og dele af disse til at fremstå som et effektivt, nationalt alternativ
- Maksimal anvendelse af propaganda med troværdig misinformation/systematisk løgn samt begrænset økonomisk støtte i kampagnen

Forskel:

- De stærkt forbedrede vilkår som er skabt af kombinationen af det labile og narcissistiske medie billede, tabet af en samlet fortælling under indtryk postmodernismen, globaliseringen og vestlig elitearrogance

Lighed:

- Vælger på trods af økonomisk rådgivning at satse ensidigt på oprustning, går hurtigt over til krigsøkonomi
- Kompenserer med belejringstilstandspropaganda og – lovgivning
- Vælger/accepterer selvforsyningsøkonomi
- Gør sig derigennem afhængig af kontrol over ekstra resurser gennem effektiv kontrol over områder, hvor disse findes (Tjekkoslaviet hhv. Ukraine)

Forskel:

- En selvforsyningsøkonomi er langt mere realistisk for Rusland med landets naturrigdomme end tilfældet var for Tyskland. Fredsøkonomer fejlvurderer altid omfanget af slack, reserver og muligheder for omstilling af selv globaliseret økonomi (som i 1914) til krigsøkonomi. Derfor vurderes Rusland ikke som

mange økonomer mener under et tidspres for at handle, hvis man accepterer et skred mod autarki.

➤ Indtil nu er Ukraine forblevet uden for kontrol

Undertrykkelse af demokratiske rettigheder: Hitler <> Putin

Lighed:

- Konstant pres på oppositionen gennem lovgivning og magtanvendelse

Forskel:

- Putin gik langt langsommere og mere pragmatisk frem end Hitler gjorde mod både pressen og oppositionen, dels fordi oppositionen mod Putin var langt svagere og dårligere organiseret end oppositionen mod Hitler indtil 1934, dels på grund af, at Putin først skulle opbygge sine muligheder.

De uønskede udvandring: Jøderne fra Tyskland Intellectuelle fra Rusland

Lighed:

- Regimets undertrykkende politik fører til immigration

Mulig forskel:

- I Tyskland var det indledningsvis ønsket, at jøderne skulle forlade landet. Det er muligt, at den nuværende hjerneflugt ikke er resultatet af et bevidst ønske om at svække oppositionen
- Uklart, om Vesten kan opnå samme loyalitet og støtte fra de russiske immigranter som man fik fra den jødiske hjerneflugt fra Tyskland

